Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NĂM THỨ NĂM — SỐ 220 | MỖI SỐ MỘT CẮT | JEUDI 7 JUILLET 1921

TRẦN-ĐẮC-NGHĨA
TỔNG-LÝ

Giá bán nhựt trình
BỔN QUỐC-NGỮ :
Trọn năm.....5$00
Sáu tháng.....3 00
BỔN LANGSA :
Trọn năm.....3$00
Sáu tháng.....2 00
BÁN CHUNG HAI BỔN
Trọn năm.....7$00
Sáu tháng.....4 00

AN-HÀ-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGỮ DU COURRIER DE L'OUEST

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG Boulevard Delanoue — Cantho

TRƯƠNG-QUANG-TIỀN
CHỦ BÚT

Về việc mua bán hay là mua nhựt-trình xin đề thơ cho M. TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Lúc mua báo xin các ngài chiếu cố, gởi số tiền luôn, bổn-quán lấy làm thâm cảm.

Những bài gởi đến không đăng lên báo được thời không lệ trả lại, xin các ngài lưu ý.

QUỐC HỒN NAM-VIỆT

Muốn dựng nên quốc hồn Nam-Việt, muốn duy-trì cho quốc hồn Nam-Việt sau nầy không đến nỗi xiêu-lạt đi đâu thời ta nên chước liệu thế nào?

Ôi! thiên về Hán học quá mà không biến cái lần ra, thời e dân chậm mở-mang, nước nhà suy-nhược; thiên về Tây học quá mà không hay biết đến cội-rễ của giống-giống mình, thời chính e không đáng mặt làm con Nam-Việt, mà chắc hẳn sau nầy tiếng Annam không còn phải là tiếng Annam nữa.

Nước có hồn như nhà có cột; nhưng muốn dựng cột nhà, tất không phải cậy một miếng gạch mà đủ, thời muốn dựng hồn nước không phải chỉ trông vào một người. Hồn nước Nam-Việt là tiếng của ta thường nói mỗi ngày, mà tiếng ấy muốn viết ra tức phải dụng đến chữ quốc-ngữ. Vậy thì chữ quốc-ngữ há chẳng phải là cây kim chỉ Nam để dẫn ta đến cái địa-vị tối hữu ích về cuộc tiến bộ đang buổi hiện tại và tương lai nầy sao? Chữ quốc-ngữ há chẳng phải là cục ngọc quí báu để chói sáng mắt ta, hầu khiến ta ngảnh lại non sông nhà, mà không đến nỗi mình thẹn với mình vì cái sự vong bổn kia sao?

Ấy đó nói chữ quốc-ngữ là cây kim chỉ Nam thời bao giờ quốc dân ta cũng nên cố công cung sức để gắn chặm theo hầu nhiên hầu ta mới khỏi lạc cho quốc hồn ta xiêu lạt; đó nói chữ quốc ngữ là cục ngọc quí báu, thì ngọc ấy ta phải nâng chùi không lẽ để bụi bợn lấp vào mà sinh ra mờ tối. Vậy muốn cho chữ quốc ngữ càng hưng thịnh, văn quốc ngữ càng mở rộng thêm ra, thì tương chẳng chi bằng từ nay các nhà Hán học ta nên cố để tâm vào hầu giúp một phần mới được.

Các nơi cho chính thị chữ Hán là một thứ chữ đối với tiếng Annam vẫn có một phần quang-hệ to tác lắm. Nhưng trên kia tôi đã cho thiên về Hán học quá mà không biến cái lần ra, thời e dân chậm mở mang, nước nhà suy nhược; điều ấy tương cần phải giải cho ra.— Thật vậy! không riêng kể gì một thứ chữ Hán, dầu thứ chữ nào cũng thế, học thức càng sâu xa chừng nào thì óc người càng dễ mà triêm-nhiễm theo chừng ấy. Cứ lấy binh tình mà luận thì phong tục của ta từ mấy ngàn năm nay mỗi mỗi đều theo người Tàu cả.

Bao nhiêu phong tục ấy, có cái tốt mà cũng phải là không lớn cái xấu; tốt xấu chen lẫn nhau cho đến buổi nầy nhờ Tây học lang khắp ra ta mới vừa tỉnh giấc. Biết đến tiết Trung ngũ, Thanh-minh v. v.. là ngày của người Tàu điều hồn ông Khuất-Nguyên, thương tiếc Giới-tử-Thôi mà chẳng biết đến ngày mồng hai tháng năm là ngày **Hưng-quốc** khánh-niệm chính là ngày Đức **Gia-Long** tức vị; không biết đến ngày bà **Trưng-Trắc** tóm thâu 65 thành đuổi người **Tô-Định**, rồi ba năm sau vì thất thế phải liều mình nơi **Lảng-Bạc**, thì thật là bỏ gốc lấy ngọn, tấm lòng lạt lẽo vô tình.!

Ngày kỷ-niệm bà Trưng chưa có, chỉ ngày Hưng-quốc khánh-niệm đã có từ ba năm nay, đức Hoàng-Thượng đã ban sắc du cho quốc dân, nhưng trừ người Trung-Bắc lưởng-kỳ ra —nhứt là người Trung-kỳ— thời còn ai biết cho!.! Song dầu như thế mà ta chớ vội trách ta, vì cứ lẽ ngay thì bất cứ một ngày kỷ-niệm nào cũng phải có định trên, dân dưới mới biết mà nô nức. Không kể đến các ngày kỷ-niệm của người Tàu, cứ ngay như các ngày kỷ-niệm của người Langsa thì lúc nào ta cũng lấy làm hoan-nghinh vì là ngày nhứt định. Cái cảm tình ta đối với ngày kỷ-niệm của người đã lai láng đến đó, thời biết là nếu nước Nam ta có ngày kỷ-niệm đặt biệt— thì cái cảm tình ta sẽ còn lai-láng đến đâu?

Trước kia đã bàn về chữ quốc-ngữ mà sau lại bàn đến ngày kỷ-niệm của nước ta thời e rằng hai ấy không hợp mà ra lẩng đẩng chăng? Thật thế! mới trông đến ai cũng nhận là lẩng đẩng, nhưng kỳ trong chính là một mối. Đặt ra ngày kỷ-niệm các đấng anh hùng ta là cốt để cho ta con cháu vun bồi cảnh cho hồn nước Việt-Nam, dầu rằng tàn bạo khắp trăng mà mảy ra tấm lòng đối với tổ quốc không đến nỗi ngơ-ngẩn ngẩn-ngẩn hay người lạnh dần đi.

Lòng yêu nước đã có, thì lo gì cái giây thân ái không buộc ràng nhau, câu chuyện đoàn thể không chung thành bình; người mình càng nhìn nhau là con rồng cháu tiên tất càng yêu nhau như con một nhà, cái hạnh phúc không phải cầu dàu xa mà nhiên hầu sẽ được thấy kết quả. Thế thì lễ kỷ niệm lúc mới bàn đến vẫn cho là một cái để mục rất viển-dong, nhưng kết cuộc rồi, không những là hay về chủ nghĩa kiêm ái mà thôi mà lại còn có ảnh hưởng đến cuộc tương lai xã hội nữa.

Nói cho ra lẽ thì công nghệ ta, thương mãi ta, ngày không mấy chấn-hưng, không mấy tiến bộ là cũng do nơi ta không hay nhìn nhau là con một nhà mà lại đối nhau như người dưng kẻ lạ thì phải.?

(CÒN NỮA)

Trương-quang-Tiền

VĂN UYỂN

Bộ ý để Mậu-Tòng

Phàn khuê mô đàm sánh lời phô,
Tùng đức lâm gin chục điều nho
Canh cưới chính hềm thua sức Huệ,
Phu thư thẩm hổ kem tài Tô.
Nưng khăn sửa biếp trau thân Liễu,
Thôi tuyết lòng bằng giữ phận Bồ.
Rạng vẻ môn mi nương cội cả,
Cội trăm thay áo hiệu tiền cô.

Thu-Cúc — Tiêu-Quân

Bộ ý để Mậu Tòng

Tít phàn các đàm bá đàm phô,
Nam âm chưa đủ lọ rằng nho.
Trinh thuần thời cố dương đối sửa,
Thục thận nên xưa mơi đắp-Tô.
Khuê ngọc nỏ tây tài Như-Liễu,
Quần đồng mô sánh đức Roi-Bồ.
Tư trời chả cậy đông đài cỏ,
Riêng hỏ chưa bì kiếp đại cô.

Diêu-ngọc — Tiêu-Quận

Tiếng Niên-hữu

NGUYỄN-TRUNG HẠT QUỐI NGƯU CHỨ

Cửa tất chung vui nể mấy ngày,
Bẩn vì phận sự vội chia tay.
Kinh về Ngưu-chữ toan sẻ vút,
Ngạt ở Long-giang luống sậu mây.
Cỏ thơm hải hồ vùn-vẩy gặp,
Cỏ khi thi-tửu chuyện-trò khuây.
Đuôi cò là chi vuôn-tròn vậy,
Treo thông từ đây đợi sớm-chầy.

Tòng-Vân — Tiêu quân

Sơ Thu cảm (*Thủ xướng*)

Luối-hiu nay đã đến tiết Thu,
Chào thu lử thử dầm xa mù.
Vô vàng hoa vận câu hoài cổ,
Trang bạc sơi lòng khách viễn du.
Cây-cỏ đôi ngàn cây-cỏ lạ,
Nước-non một vẻ nước-non sầu.
Chôi ngô lá đỏ trông càng bẩn.
Bốt chen tang-bồng lôn giọt châu.

Nguyễn Trung-Hậu

Bộ ý để

Lẩn-cẩn đầu nhành trải tiếng Thu,
Ngon cơ bạch đế phất cao mù.
Kia ngàn cảnh ở màu xen lợt,
Nọ cơi phong-chào khách lưng du.
Nưng chén Huỳnh hoa pha lối cảm,
Vào đàn minh-nguyệt đập cơn sầu.
Non-sông ngẩn vẻ vàng gieo nước,
Lác đác sường đào lá động châu.

Tòng-Vân

Hựu bộ

Lá rung sông ngô tiết đã Thu
Xanh xanh trời-nước bóng xa mù,
Vui lòng khuê-nữ đêm cầu xảo,
Mượn thu tao nhơn khúc vịnh du.
Thấp thoán cánh hồng hà ải bắc,
Bẩn khoăng dấu khách bán giây sầu
Bao nhiêu phong cảnh nhìn quên mỏi.
Tốt đượm rào đông cúc hưng châu.

Nham-Khê — Trần-mậu-Tòng

KÍNH CÁO CHƯ ĐỘC GIẢ

Đã gần trọn ba năm nay M. **Phạm-kỳ-Xương** *ra lãnh phần chấp bút cho bổn-báo, bề ngôn luận cùng các cuộc sắp đặt trong tờ An-hà cho hay chưa gom gọi là hoàn toàn, nhưng tưởng khi cũng được đẹp mắt vừa lòng chư độc giả.....!*

Nay bởi gia đình bận việc phần lại tâm thể bất an nên M. **Phạm-kỳ-Xương** *xin từ bút. Bổn báo tuy nhiệm lời, song khá tiếc một người có tâm chí cùng bổn báo bấy lâu nay.*

Vậy từ đây bổn-báo phó thác quyền bình-bút cho M. **Trương-quang-Tiền** *là người đã giúp cho bổn-báo thuở giờ, nét bút lẫng văn lẽ khi đã được vừa lòng chư độc giả ít nhiều rồi đó....!*

Ngày nay cho hay quyền chấp bút thay đổi, nhưng cái tôn-chỉ bổn báo cùng cứ giữ một mực không sai; lại bổn-báo định sửa tờ An-hà thêm rộng, mong rằng sẽ được đẹp mắt chư độc-giả và xin tưởng tình, đâu trước như sau, đem lòng chiếu tất bổn-báo luôn ơn ấy bổn-báo hằng tạc dạ.

An-Hà-Báo *kính cáo*

Khôi hài

Khôn thay khi với lão già

Lão kia ba tiện có danh, nhà có nuôi con khỉ. Khỉ thấy ai làm gì thì cũng bắt chước. Một hôm lão đi vắn, khỉ ở nhà trông thấy người hàng-xóm hiện sự cho chú ấu mấy bên chạy vào mở rương lấy ra có bạc đem vay ra dương, thiên hạ xúm hươm rất đông.

Lúc lão về đến, có người thuật chuyện cho nghe, lão đó rương xem, tối ôm đầu khóc ngất. Người bên bảo rằng. Bác ơi xin bác cho tôi vay! và lại con người khôn sanh nhàm buổi cạnh tranh kịch liệt nay, đồng tiền là huyết mạch, khi đã xa xỉ như thế thật cũng đáng tội lắm, con bạc thì bác để nơi trong rương hoài không cho lao động, dương ấy thì tích chứ cho xã hội ta! khôn thay khỉ với lão già, đời người như thế thời ta trọ gì.

Khôi-Hài

Báo nghỉ một kỳ

Kỳ báo tới số 221 nhằm ngày thứ năm 14 Juillet (lễ Chánh-chung) ấn công không làm việc. Vậy Độc báo xin tạm để đến kỳ 21 Juillet mới xuất bản, mong các ngài hỉ xả.

Về vấn-đề y phục của người mình

Vấn-đề y-phục đã làm chảy chẳng biết bao nhiêu là ngòi mực trên báo chương, nhưng kết cuộc rồi cũng không sao giải quyết được.

Người thời bàn: phe nữ giới phải mang giày đầm, đội nón lớn như người Bắc, v..v..; kẻ lại bảo rằng: tại Nam-kỳ học sinh và mấy thầy bây giờ hay mặc đồ tây, không còn mấy người thích mặc áo dài nữa. Nhơn tâm đã như thế, thoạt e rằng có quang hệ đến cuộc tương lai của chủng tộc ta.

Có ông lại cho: đàn ông mà mặc áo dài, thật lấy làm bất tiện lắm; vì giả như có một người di-quốc trông vào thì họ khó mà phân biệt đặng. Những là: áo dài đàn ông giống hệt như áo dài đàn bà; quần cũng như thế, song khác nhau là lai lớn với lai nhỏ mà thôi.....

Đời càng ngày càng mở mang, tất nhiên mọi việc cũng nhơn đó mà biến đổi, tôi không tưởng là quấy mà tôi cũng không tưởng còn ai là không để dạ hoan nghinh.

Phương chi, vấn-đề y-phục của người mình, tưởng cũng nên giải quyết hay cùng nên mong cho có người giải quyết, hầu cùng hưởng sự vẻ vang chung. Thế mà hôm nay tôi lại hạ bút viết bài nầy, thời tâm lúc bụng bảo dạ rằng: ta nên biểu đồng tình với người thời hay nên bất bằng những ý kiến ấy chăng? đó là mục đích của lẩng mực nầy vậy.

Than ôi! biểu đồng tình với người thời là một sự nghịch hẳng với lương tâm mà bất bằng ý kiến ấy, âu cũng là qua khắc chăng? Vả lại, vô luận là đàn bà ta, đàn cho đàn bà Bắc có tục đội nón dà quen, thế mà ta dòm đến dị tắc đã [illegible] hấp nhãn chưa? Lời quyết rằng chưa! cái nón ấy chỉ lớn hơn gấp mấy lần cái mặt, lại lúc đay trở bất tiện vô cùng, chẳng nhu đội một cái khăn, trông ra có vẻ sắt sao lại được phân đẹp để tâm.

Bảo rằng, mang giày đầm cho gọn, không đến nỗi đực quay như guốc, bảy càng như giày ta, thời thật là một cuộc đáng buồn cười. Ngoài những lúc các báo chương công kích mấy ả mang giày đầm thời tôi xin nói rằng: dân nước nào theo phong tục nước ấy người phương Âu mang giày bích chơn là phải, vì là xứng với y phục của người, lại hạp cùng phong thổ.

Chi như đàn bà ta lấy đó làm kiểu mẫu thì e có khi khó xem. Vả lại nàng Tây Thi sắng đẹp, mới đẹp cả cái nhãn, người hàng xóm nhãn theo, chính e đó then...!

Lại cho mấy thầy cùng các học sinh trong Nam-kỳ buổi nầy ai cũng thích mặc đồ tây, thì e rằng có quang hệ đến cuộc tương lai của chủng tộc ta, điều ấy cũng là quá đáng. Ôi! tấm lòng yêu nước không phải do nơi hình thức bề ngoài mà chính là ở nơi ruột gan ta. Có thể, thì dầu ăn ăn mặc cách nào tưỡng cũng vô cang, bao giờ cái cảm tình ta đối với non sông, đối với quê cha đất tổ, cùng vấn chứa chan lai láng trong lòng ta, không sao nguội lạnh được; mà không thể thời dầu đã dạn bày tuồng tưởng cũng chỉ là vô ích. Cuộc tương-lai của chủng tộc ta há phải ở nơi cái áo dài hay bộ đồ tây ư? Không! tôi quyết rằng không! cuộc tương lai có biến đổi hay chăng là vẫn ở nơi trình độ của quốc dân, mà áo dài hay đồ tây không phải là cái mấm để gây nên trình độ vậy.

«Còn nữa»

T. Q. TIÊN

Lập đền kỷ niệm

Ai nghe nói đều lập đền kỷ niệm mà chẳng nức lòng mừng tớ, ai là người Annam mà nghe nói đều lập đền kỷ niệm để sùng bái hình hồn của các chiến sĩ Annam vì Mẫu-quốc trận vong, lại không hả dạ! Tôi tưởng chắc không còn ai nghịch ý nữa, tôi giám nói là một cái cơ-hội rất vinh-diệu cho giống nòi ta, không còn cái cơ-hội nào vinh diệu hơn nữa.

Tại thành Nogent Pháp-Quốc nhờ lòng cảm cố của quan cựu Toàn-quyền Sarraut hiện lãnh chức thuộc-địa Thượng-thơ cho nên một cái đền kỷ-niệm để sùng bái người Annam tử trận đã lập thành. Huống Nam-kỳ vốn là quê cha đất tổ của ta, lập được đền kỷ-niệm thì lại càng quí hóa biết chừng nào? Nhiều nhà nhiệt tâm đã cố mong-mỏi, lại bàn Hội-đồng khởi xướng cuộc lập đền kỷ-niệm tại Saigon cùng làm phen bàn-nghị nhưng chưa quyết định được là công vì cơ hội còn lần-lừa hay mất.

Hôm nay không còn nghi ngờ gì nữa cùng không còn để cho dân Annam ra thất vọng mơ màng, nên chi quan quyền Thống-đốc Quesnel ngày 16 Juin 1921 cho Hội-đồng khởi xướng cuộc kiến lập đền kỷ niệm nầy được phép quyên tiền và chuẩn y theo các điều xin. Công cuộc cả thể nầy có quan Thống đốc Nam kỳ Le Gallen chiếu cố, vinh du Chánh-hội trưởng và quan quyền Thống-đốc Quesnel chủ đàn, vinh dự Phó chủ-trương.

Mọi cuộc đều ưng hòa, rất thuận cảnh bàn tân mới, giáp gần thành-phố Saigon và Cholon thì nay đã vô đơn mà xin khẩn cùng quan Đốc lý thành-phố Cholon tôi. Trong cuộc đất ấy sẽ cất đền kỷ niệm và lập một vườn huyền hưu theo cách thức Annam, sẽ cất một ngôi nhà hội nhà Công-sở cùng bàng Thanh khách vậy để sau ngày hội hay tiếp đãi những người Langsa sang trong.

Nhà hội ấy sẽ có thể là một cái điển đàng để cho người Pháp diễn-thuyết cho người Nam hoặc có khi người Nam cùng diễn-thuyết cho người Pháp, lại việc đương thời và tương-lai về 2 giống Đại-pháp cùng Annam thế phải hiệp đồng công cùng tại xứ nầy, thì cần phải thấu cậu nhân tình nhau mới được. Đền sùng bái chiến sĩ của ta chính là nơi trần thiết thần chủ của hết thảy những người mình trận vong mà không lẽ để rải rác trong khắp làng Nam-kỳ.

Vậy nay đã phải ngày giờ tỏ cáo cùng lòng quản đại của chư đồng bào và mở cuộc chiêu quyên mà cứ sự, không trì diên dặng nữa.

Tại Saigon thì hội đồng khởi xướng nầy phó cho ba người hội-viên lo lắng chiêu thâu tiền quyên mà phát hồi biên nhận tách theo răng cưa trong sổ giáp lai có quan Thống-đốc hay là người khâm phái kí chứng.

Ngoài các tỉnh và trong thành-phố Chợ-lớn thì cũng có sổ biên nhận giáp lai kí chứng như vậy mà giao cho các hội-đồng tỉnh có quan viên Annam cao phẩm hơn hết, cùng can-tổng với một nghiệp chủ tôn-quốc trọng vọng hơn hết, cả ba đều ở tỉnh thành, làm hội viên.

Các hội đồng tỉnh đang phép dạy hội nhanh phụ ta, nhưng mà phải gánh lấy hết các việc trách cứ.

Tiền bạc quyên thâu rồi thì cứ tuần nhựt 10 ngày phải gởi lưu kí tại Hàng ba Đông-Pháp về vụ lập đền kỷ-niệm Annam, và mỗi kì đều phải tự Lao-hộ Hội-đồng khởi xướng tại Saigon biết số bạc đã thâu và gởi tại Hàng bao ta bao nhiêu.

Những sổ biên lai răng cưa phát hết rồi thì gởi lại lập tức cho hội-đồng Sài gòn mà xin sổ khác, thì mới gởi sổ khác thế lại.

Nhưng thơ tín vãng lai, tờ sin sổ biên lai răng cưa, gởi sổ biên lai phát rồi trả lại và tờ tư báo số bạc gởi theo tuần nhựt cho Hàng bạc, thì đều phải gởi cho Hội-đồng về vụ đền kỉ-niệm Annam tại Nhà in Union đường Catinat, Saigon môn bài số 157.

Chúng ta hãy trồng cây số hiệp công bạc chiêu quyên cho đăng trong đại, ngõ hầu tỏ cùng Chiến sĩ trận vong tấm lòng cảm ta của chúng ta, và nhờ sức linh thiêng chiến sĩ mà đó thành cuộc hiệp hòa Pháp-Việt cùng cuộc đồng tâm kiệt lực khai tấn xứ Nam kỳ.

Saigon, ngày 16 Juin 1921

Hội đồng khởi xướng:

DIỆP-VĂN-CƯƠNG, *Chánh chủ hội*

NGUYỄN-TẤN-SUY, HỒ-VĂN-KINH, *Phó chủ hội*

NGUYỄN-VĂN-CỦA, *Thủ bổn*

NGUYỄN-ĐÌNH-TRI, *Tư hàn.*

LÊ-VĂN-TRUNG, TRẦN-TRỌNG-THÁCH, TRƯƠNG-VĂN-BỀN, NGUYỄN-VĂN-QƯƠI, PHAN-VĂN-NHƠN, LƯƠNG-VĂN-MỸ, VÕ-THƠI-HÒA — *Nghị sự*

CHUẨN Y:

Saigon, ngày 16 Juin 1921.

Quyền Thống-đốc,

QUESNEL

Điềm trời hay là đá nổ

Ngày 30 Juin rồi, lối 3 giờ rưỡi chiều trời đang thanh bạch, bỗng nghe hai tiếng nổ ở trên không trung, xét lên hai làng lửa đỏ, tiếng ấy nghe ra như tiếng súng thần công. Chưa hay mấy xứ khác thế nào chớ tại Cầnthơ sắp xuống Sốc-trăng, Bạc liêu và rải rác ai cũng có nghe và làm người đã được trông thấy hai làng lửa ấy vậy.

Gần làng Phú-Lộc (Sốc trăng) người ta có lượm được miếng đá ấy.

Quan chánh Chủ tỉnh Bạchgiá có bản tin cho quan Thống đốc hay: Cách 4, 5 tháng nay thì một nhà bác sĩ Hoa kỳ có bàn rằng: từ 15 Juin cho đến 26 Juin thì sao chổi mọc, đi gần địa cầu lắm, có thể dòm được. Điều ấy đã qua, nhơn dân không còn lộn xộn nữa, thế mà đến 30 juin lại nghe hai tiếng nổ vang lừng, làm cho người khủng khiếp. Tiếng nổ ấy theo như các nhà thiên văn thì kêu là aerolithe chỉ là đá trên các vì sao rớt xuống đất, lúc cọ với không khí mà văn lửa ra.

Vì theo như các nước văn-minh thời trên hỏa tinh cũng chẳng khác nào ở tại mặt địa cầu, cũng có non sông, cũng cây cỏ, cũng người vật, nên chi một nhà bác sĩ Hoa-kỳ có bàn rằng đến năm 1924 đây thời chính là năm địa cầu đi gần hỏa tinh lắm, có thể dòm ảnh đều chớp cho thiệt mạnh mà giao thông nhau, nhưng trong một giờ phải phí hết mấy trăm đồng đang đốt đèn ấy mới đủ.

Vậy thời hai tiếng trời nổ hôm luận trước, đem ca mà so sánh với lời nầy, tưởng cũng có thể khiến người mình vững dạ.

Đồ cảnh tòng xuân

Mặt buổi chiều thu bảy bì phu sang chơi làng Long-tuyền Cầnthơ, đến nơi thì đã năm giờ, nhựt đã hoàng hôn, nhơn giai qui-ốc. Bì phu mới trải xem phong cảnh. Tốt thay! mọi vẻ thiên nhiên, thấy trăm màu hoa thảo lo đua xuân, mùi rượu hương hơi thiên nhưỡng. Xem trên đường thì gió thổi phơ phơ, lá đồng nhảnh cùng hình như phụng múa, ngó xuống sông thì thuyền đò chèo nước chiết vô ra dường thế rắn khoe mình. Cây chen lá da chen hoa, sương trời đã điểm mặt. Nào là người lư-thư, nào là khách chương-đài, qua lại chất đường Tạo-hóa. Bì-phu xem cái cảnh thiên-nhiên, khiến tất dạ tinh trung thương cảm. Cảm là cảm mà tráng tư Bác-ngôn, ngựa đâu đường nào hãng bạn trí âm: thương là thương chim nọ lạ đồng, câu giáo hướng lớ-làng với khách. Ôi-thôi! cảnh như thế mà tình đâu như thế, phân nam-nhi bốn biển dạng da trời, trong ba ngàn phải đạo thư chơi, vậy mới gọi là trai trí-đồng. Tình đương xúc cảnh, phục nghe đồng hồ đã sáu tiếng thanh, ơ hờ mấy cánh sương bay, rỉ rả bạc đầu cây cỏ-thọ; cho hay cảnh khéo ghẹo người, thấy cảnh thiệt mà hình như cảnh vẽ. Cảnh nầy, đường người da vàng bước, toan vòi-vẫy lui hài, khác khao cảnh ấy tình nầy. Xin ngâm một bài tự tại.

Kim nhơn nhơ nước đang tình,
Thu vui ai biết người Bình-nguyên-Quân.

Xuân qua hè lại khắp nơi nơi,
Vận khí cho hay khéo đổi dời!
Mây tòa chập-chồng nam sắc gấm,
Sao giăng rực-rỡ bốn phương trời.
Cúc tàn xếp cánh con chơ vơ,
Sen nở lọc bông đã phải thời.
Trào chắc khen cho con Tạo hóa!
Xuân qua hè lại khắp nơi nơi.

Trường-Canh - Cầnthơ

Hội định thêm vốn

Hôm ngày 12 Juin 1921 những hội viên Ẩn-quán An-Hà có dư nhóm tại chánh thành Cầnthơ Boulevard Delanoue. Đúng 10 giờ sớm mai thì mở lời bàn. M. Võ hiếu-Đễ làm Hội trưởng, hội viên có phân hiện nhiều hơn hết là M. Louis Gallois Montbrun và M. Dubuisson làm kiểm điểm viên, M. Nguyễn-tấn-Lộc làm ký lục.

Tờ kiết chứng nhận rằng số 245 phần hùn thì hội viên đều có mặt hoặc có người thế mặt. Vậy thì hội có thể bàn nghị. Ông Hội-trưởng trình tờ kiết chứng có ký tên các hội-viên mà 1 số báo trong ấy có lời mời bàn hội. M. Dubuisson đọc các khoản bàn định. Các hội-viên cái lấy một hồi rồi thì ông Hội-trưởng nhứt định rằng:

Điều thứ nhứt — Vốn của Hội, định tính ra bằng bạc đồng, và phân ra làm 250 phần hùn, mỗi phần là 100$. Các hội-viên đều ưng thuận.

Điều thứ nhì — Hội định tăng vốn lên đến 30.000$. Những Hội-viên trong hội thì được hùn tùy theo số phần hùn của mình, giả như hội-viên nào có 1 phần hùn thì đăng hùn thêm 1 phần nữa mà thôi, cứ mỗi phần một trăm. Còn lại 50 phần, ngoài các hội-viên, vị nào muốn hùn, thì cứ mỗi phần là 100$ phụ thêm 100$ nữa. Nam chục phần hùn mới, có tiền phụ thêm đó, thì ban Hội được phép chia ra cho những vị muốn vào hội. Những phần hùn mới và tiền phụ phải trả một lần, phải tuân theo các điều lệ của Hội giống như các phần hùn lâu nay. Tiền lời thì được chia kể từ 1er octobre 1920. Tiền phụ thêm ấy sẽ để dành mà dự phòng cho Hội. Hội có quyền ghi các phần hùn mới, thâu số bạc hùn, biên dâu đây cho rành rẽ, tóm lại là sắp đặt cho hoàn toàn trong vụ tăng vốn nầy; Hội-viên đều ưng thuận.

Điều thứ ba — Hội định những các ve phần hùn mới, đều không có biên tên người hùn vào (Actions au Porteur) Hội viên đều ưng thuận.

Mọi việc đã xong, ông Hội-trưởng bảy hội. Công cuộc ban hội nầy thời có sao ra một bổn trong đây có ký tên:

Hội-trưởng: **Võ-hiếu-Đễ**

Kiểm điểm viên: **L. Gallois Montbrun** và **Dubuisson.**

Ký-lục: **Nguyễn-tấn-Lộc**

Vậy xin kính mời các vị có dạ nhiệt thành nên hùn vào, để giúp cho Bổn-hiệu ngày một thạnh-phát thêm. Hiện nay các công cuộc đã mở mang ra rộng lớn, thời cái tương lai của Ẩn-quán An-Hà sẽ được tăng tiếng lắm, quí vị đã được mục kích rõ ràng.

An-Hà Ẩn-quán kính cáo.

Trường-học "VÕ-VĂN"

Hát cuộc bãi trường

Trường-học "**Võ-Văn**" soạn-lập tại Châu-Thành Cầnthơ, chủ Nhà-trường là ông Võ-văn-Thơm, quản-lý là ông Lê-văn-Đức; cùng bởi kẻ của người công, chung lòng dậu sức, sắp đạo thầy, cách trong trường chẳng những lớp lang tánh rẽ mà thôi; lại còn tâm đều rất nên giáo-dục cho các sĩ tử đến đó trau dồi nghiệp bút.

Học-trò vào trường ở học, đã được thầy hay khuyên dạy văn chương, lại còn có người xem sóc bữa ăn giấc ngủ là khác, của mẹ bố trao khỏi lo cho con như lúc con trẻ ở nhà cùng mình vậy. Hai ông lại chọn những bực giáo-sư tài-bộ, văn-học xảo-thông, tánh tình thuần hậu, ngôn-hạnh tư hoa như thầy Thơm, thầy Thập cùng mấy thầy giáo các lớp nơi trường thầy đều chuyên cần phận sự. Bởi công phu của 2 ông lắm khi vùng đắp, nên chi Nhà-trường thành lập chưa được bao lâu, mà sự kết quả đã thấy rõ-ràng trước mắt mọi người ai cùng đều khen ngợi.

Năm rồi trường nầy có được ít trò thi đậu bằng áp sơ-học, năm nay kỳ thi chưa tới, tưởng khi số học trò chăm đâu sẽ được đông số hơn, vì có nhiều trò sử học tập cũng mới đã tâu phát lắm.

Tuần rồi đây, đêm 4 Juillet, nhơn dịp gần ngày bãi trường (từ 24 Juillet đến 15 Aout 1921), nhà trường có thuyết thành một cuộc hát tại Cầnthơ, có thính quan Chủ tỉnh Tholance chủ-tọa cuộc hát và các quan Langsa, Annam, Tổng, Làng cùng thân bằng cố hữu đến dự xem rất đông đến có dư 3, 4 trăm người. Thật là mọi cuộc rất vui, người lâm tuồng đều là chính-danh mọi cố cập với 2 ông chủ trương và quản-lý, cùng các vị giáo-sư và các trò ở nơi trường.

Hát nhiều bài rất hay, sắp đặt thứ lớp rành rẽ, cho đến đông hát tiếng đờn, cách thế xem như hát Langsa.

Hát lớp "**Cas de reforme**", M. Thơi làm vai Thầy Thuốc, bổ-tích đông hệch Thầy-Thuốc, lời nói nang hát thiệp đáng khen, M. M. Thuận, Thâu, Hiếu, Tính, người đóng vai kẻ điếc, người thủ vợ dựa cảm, người thì cả-lâm, người thì cậu-thị, kẻ thì quẹo-đo, mỗi mỗi đều hay cả, xem ra dễ tức cười.

Như lớp: "**Chú nhà-quê đi trễ xe-lửa**", M. Thơi làm chú nhà quê bổ thiệt là quê mùa, lục mùa giấy xe-lửa lận mo trầu lấy sự ra đếm từ đồng lại còn trả lẻn trả xuống, cười là cười không thể nhịn được, còn hát qua lớp "**Les deux aveugles**" (Hai anh mù) M. *Lagarde* và M. Đắc diễn tuồng là hay, ai nấy thấy đều trầm-trồ khen ngợi hoài. Hai gả nữ nhi Jeanne Câu và Charlotte Câu, mặt đáng khen cách dạo đi của hai trò nầy hát tiếng Langsa nghe rất êm tai. Mấy trò sau nầy: Liêm, Thiệp, Hân, Xavier Thơm Thơi, Qui, Tơi, Khoát, A-Kiết, trò nào cũng đều dạn dĩ nói tiếng Langsa nhằm lẹ bổ tích gọn-ghẽ đáng khen.

Tóm luận: Cuộc hát của Nhà-Trường **Võ-Văn** trong đêm 4 Juillet 1921 tại Casino Cầnthơ các lớp thầy được toàn hảo, bàn-quan Tây-Nam lục ra về ai cũng đều khen ngợi.

Phạm-bá-Đại

Khen thuốc Vạn linh

Tân-Tập, le 30 juin 1921

Kính thăm ông Trần-đại-Nhơn Langsongphước thọ.

Thuở trước tôi nhơn dịp đi thăm bà con tôi tại Cầnthơ, nghe nói thuốc Vạn-linh-tế hay, tôi có mua hai gói mà uống thử coi thế kha, vì uống 2 gói mà ăn uống đang, trong mình có ý khoẻ khoắn một chút, thì tôi chắc rằng thuốc Vạn-linh-tế nầy trị bịnh chẳng sai như trong toa nói đó.

Vậy tôi xin ông gởi contre remboursement cho tôi 11 gói, mỗi gói là 0$80, mà trong toa có nói 10 gói thêm một gói. Ngày nào tôi uống rồi thiết kha, tôi sẽ viết thơ cho ông rõ: tôi bịnh gì và uống ra thế nào.

Ông gởi thì để như vầy

M. Nguyễn-văn-Vàng dit tam Vàng à Tân Tập. Phước điền hạ Langson hat Cholớn

Tin lạ các nước

Lục tại Nhựt-Bổn — Tin thành Osaka cho hay rằng: mới đây tại Nhựt bổn mưa to lắm, nước ngập chết 180 người tại Fukuofa nhà cửa phá nhiều trôi sạch, 10 cái hầm than bị hao chẳng ít.

Xe lửa sụp tại Pháp — Đương xe lửa từ Lille đi Paris ngày 24 juin trưa lối 1 giờ 40 trật đường rầy bể mạng 24 người, 14 người bị bịnh.

Nổi loạn tại Tàu — Tin Hương-cảng ngày 24 Juin cho hay rằng tại tỉnh Kouang tung và Kouangsi dân Tàu đánh nhau dữ dội lắm.

Tàu cháy — Chiếc tàu Tortlia của hãng British India Line chở mới 5.000 tấn đi từ Calcutta qua Thượng hải mới bị cháy giữa biển. Phần nhiều hàng hóa phải liệng bỏ xuống, sự hư hao chẳng bao nhiêu, duy có hơi dầu chưa có.

THỜI-SỰ

Hỉ Tin

Bỉ nhân lấy làm may mắng mà tiếp đặng hồng thiệp của bạn cố giao là M. Joseph Được, Instituteur chargé de l'Ecole de Vĩnh-châu (Bạcliêu) lại là quí đồng nghiệp, nhơn dịp mời bỉ nhân đến ngày 23 Juillet 1921, đến mà bỉ lạc chúc mừng cho bạn trong ngày thành song, kết duyên tần tấn với Mlle Huê sage femme ở Vĩnh-châu. Bỉ nhân lấy làm thỏa tình mà mừng cho bạn tròn duyên cá nước, phỉ niềm trước mai. Gái sắc trai tài trăm năm tơ tóc, ấy mới biết thật tài tử gặp giai nhơn.

Bỉ nhân rất tiếc chẳng đặng đến tạc thù cùng bạn, vì bận sự nhà, nên để đôi lời kính chúc: *Loan phụng hòa minh.*

Tử tôn miễu dệ.

Lý-văn-Xuân, Instituteur chargé de l'Ecole de Vĩnh-Phước Bạcliêu

Ai tín

Bổn quán hay tin buồn rằng cô Nguyễn thị-Cảnh là chánh thất của M. Thái-khắc Lê, giúp việc tại Ấn-quán An-Hà mới từ trần hồi ngày 25 Juin, hưởng dương được 23 tuổi. Linh cữu đã an táng hồi ngày 26 Juin.

Vậy bổn-quán có lời phân ưu cùng M. Thái-khắc-Lê và qui quyến

Tiệm khắc con dấu

TRẦN-DUY-BÌNH GRAVEUR SAIGON

VẪN MẪU LẠM — LÀM THIỆT KỸ

Kính trình cùng quí khách đặng rõ: Tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường *Catinat* và số 130 đường *Pellerin*, nhờ ơn lục châu chư quân tử chiếu cố thì công nghệ của tôi đã thạnh hành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cùng đường *Pellerin* vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bản-đồng, bản đá cẩm thạch dễ mê, có bán đủ các thứ con dấu Tây gởi lại, như là *Dateur, Numéroteur, Folioteur, Composteur, etc v..v..* bản đồ phù tùng theo cuộc con dấu giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in *Catalogue* để gởi cho quí khách nếu quí khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quí khách. TRẦN-DUY-BÌNH

Graveur — 96 Rue Pellerin — *Saigon*

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN

DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920

Cordonnerie — Chapellerie — Tonkinoise

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat **Saigon**

Kính cùng QUI-VỊ đặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐỒNG GIÀY, LÁM NÓN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng CÂY-MÓP thiệt nhẹ, lợp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BÔ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHẮC CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA DA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ ở LỤC-TỈNH thiệt nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi làm thiệt kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ DA LÁNG GIÉP DA-LÁNG VÀ NHUNG đủ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUẠI-NHUNG QUÍ VỊ xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiệt rẻ xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐỒNG-BANG ta được thạnh lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

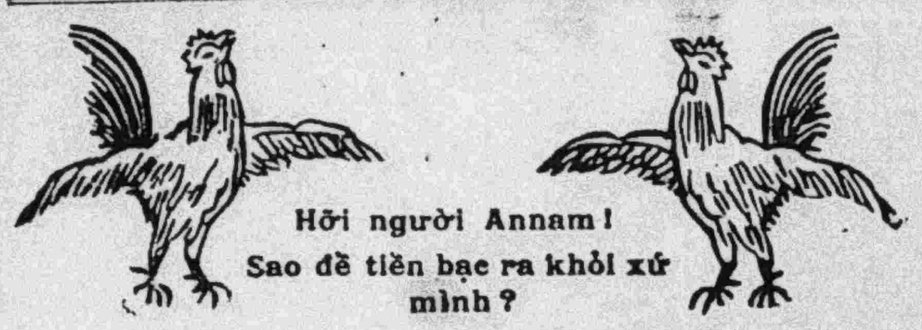

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỨ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tỉa tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine,*

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

An phong

Bijouterie-soieries de Chine et du Tonkin

CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quí khách đặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, nhưng là vâu xuyến lãnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu láng thật tốt, không hề trổ tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tôi và hớt chảm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá: tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là cẩm châu, hoa tư các, củng xá lụa soạn bắc thảo, lục soạn thượng hảo đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quí khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi *contre remboursement.*

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước

Cẩn bạch

Phước! Phước chokè gặp của quí

Ai cũng muốn đặng chữ TRƯỜNG SANH (SỐNG LÂU); cái sở nguyện ấy ít kẻ được vì chẳng gặp LINH DƯỢC (THUỐC HAY).

Nay có một thứ thuốc giúp đặng sống lâu và mạnh giỏi gọi là: TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC.— Là thuốc tẻ bổ khí dưỡng sức, sửa huyết.

Quí ông quí bà cùng hàng viên quan đều yêu dùng, lại giữ sẵn trong nhà luôn cho con cháu được mạnh giỏi.

Nó trị bịnh nóng lạnh, bón uất, các thứ ban trái, chói nước, nóng lạnh dây dưa bởi ban trái mà ra, nhứt đầu, đau bụng, giết sên lãi, đau ruột, mệt, bần thần dả dượi. Cứu chứng di tinh mộng tinh, ăn không ngon và chậm tiêu, hay mở chiêm bao, nhứt mỏi, đau lưng, đau hông, tê bại, ho, suyễn, kiết, thủng sưng mình mẩy.

Trị các bịnh đờn bà bởi khí huyết hư mà ra (*đau máu*). Con nít hay đau èo uột bất câu bịnh chi hãy bền chí cho nó uống thì chắc sẽ trở nên mập mạp mạnh mẽ.

Đã có trăm ngàn người nhờ thuốc nầy rồi. Có nhiều người đau cả năm uống đủ thứ thuốc không hết mà dùng thuốc nầy ít ngày thì được mạnh.

Người mạnh mỗi tối nên uống đôi ba viên đặng ngon ăn, ngủ khỏe, và ngừa các chứng bịnh; khi động trời dùng nó mà giữ mình.

Kẻ ho lao nếu dùng thuốc tẻ nầy thường, thì cũng giữ mạng sống tới già được

Không kỵ thai mà lại dưỡng thai, không kỵ ban mà trị ban trái hay lắm.

Kẻ đau mới mạnh người ốm yếu hãy dùng nó đặng mau bổ sức.

Ai muốn dùng thuốc nầy mà xổ thì thật rất tốt hơn hết, không phạt tỉ, nó xổ độc tẩy đàm.

Thuốc nầy chẳng phải một thứ với các thứ tẻ khác chút nào.

Hãy coi cho kỹ mỗi gói thuốc có dóng dấu (marque déposée) bình con Nai là dấu đã cáo chứng tại Tòa Saigon ngày 21 Décembre 1920. Ai trữ bán lại thì có giấy làm chứng. Nhiều tiệm Annam tại Saigon đều có bán.

Muốn cho chắc chánh gốc, thì gởi thơ cho Monsieur Nguyễn-văn-Thiên (Jean-Pierre) ở Thinghe par Saigon mà mua thì sẽ có thuốc gởi lại.

Bán tiền mặt mỗi gói 0$40. Mua nhiều sẽ tính nhẹ hơn. Muốn giúp ích cho đồng bang, chẳng chút cầu lợi, vì có quí giá và hay hơn các thứ tẻ khác xa lắm

Phước! Phước cho kẻ gặp và biết dùng TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC!!

Coi cách dùng trong toa cho kỹ.

Xin biết rằng: 1° chẳng phải một thứ với các tẻ khác; 2° Lần chỉ dùng đôi ba cây sẽ hãy sức linh nghiệm nó là thế nào.

Tiệm Hòamỹ Cao lãnh

Bổn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bổn hiệu xưa nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên những hàng tơ-lụa, ta công lựa cách chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm, lâm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề phai màu hầu chư quí vị, muốn mua đồ bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thơ quyết vào bổn hiệu sẽ lập tức gởi tiền khi hàng đến chắt là đặng vui lòng quí-vị.

Hàng định gởi contre Remboursement đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chủ hiệu: Huỳnh-đắc-Nghĩa kính mời

Có trữ mấy mon hàng nầy tại Nam.Bác.Ai

Trà ôn

1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam Qui cúc tửu.

2— Giày nón của Annam làm.

3 — Dầu hộp, hiệu Exquises, Arachides

4°—Các thứ thuốc của M. Nguyễn khắc-Kiệm ở Tam-Bình.

5°— Xà-bong đen, hiệu con rồng và xà-bong con ngựa một sừng.

Có bán thuốc: «Vạn-linh-Tề» «Nam-hoàn-tề» và «Trường-sanh linh-dược»

Có cho mướn phòng ngủ nữa, xin đồng bào chiếu cố.

Tiệm Nam-Bác-Ái vững vàng, nhờ ơn quí-vị, đồng bang tưởng tình

Chủ tiệm NAM-BAC-ÁI Lê-Mai

Thạnh phát Cánthơ

Tiệm Thạnh-phát mới dời về đường Kinh-lấp (Cánthơ) ngay cầu tàu Lục-tỉnh có bán đủ các thứ hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc, lãnh Bắc đen may áo, rộng khổ từ 6.$50 tới 7.$50 một áo, lãnh Bắc đen may quần (rộng khổ và hẹp khổ từ 6$ tới 7.$50 một cây; Xuyến, địa bột gà từ 7.$50 tới 9$ một cây 2 áo; lụa cô đô đen từ 12,$00 tới 14$ một cây 5 quần có dư; lua quỳnh anh đen từ 8$ tới 9$ một cây 5 quần có dư; sa bột đen từ 8$ tới 9.$50 một cây 3 áo dài; vãi tmay mùng rất đẹp, giặt không hề chạy mỗi cây bề dài 20m50, bề ngang 0m8 từ 5$ tới 6$; Satin, cẩm nhung, nhung màu và nhiều món hàng lạ; giép quay gia và quay nhung, giá nhẹ hơn các nơi; mền lớn nhỏ đủ cỡ, đồ thứ nón nỉ, nón trắng, giày hạ, giày tây đủ kiểu đèn tây lớn nhỏ nhiều thứ

Hàng tàu nhuộm tại Cao-lãnh (Sadec) không hề trổ, diệu láng và chắc lắm.

Quí khách có dịp đến Cánthơ, tôi kính mời ghé tiệm tôi chơi cho biết, còn vị nào ở xa muốn biết giá hàng xin viết thơ thì tôi sẵn lòng định giá chắt hoặc gởi giá coi làm kiểu (échantillons)

Còn mua thì tôi gởi theo cách lãnh hoá giao ngân (Contre remboursement).

Nguyễn-văn-Xương
Chủ nhơn cẩn cáo.

Có bán

Tại Garage Central de l'Ouest Cánthơ

5 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.500$
2 cái hiệu Mitchell 6 máy
1 » » Chalmer 6 »
1 » » Davis 6 »
» » » Réo 6 »

OAN TRUYỀN NGỌC-HẠNH

(Lụy vì tình)

par **Trương-quang-Tiền**

VI

Trót vì tay lỡ nhúng chàm,
Dại rồi còn biết khôn làm sao đây?

Mọi việc đã tỏ rõ như ban ngày, các bằng cớ đã rành-rành, Thu chính là tay gan ruột, giết người không ăn năng, ngày nay tánh dữ đáo đầu, âu là cái tội sát nhơn nầy, tội cố sát nầy, lấy theo luật nước mà rằng thì phải xử tử Thu mới đáng.

Chàng vừa đứng dậy thì quan Trạng-sư bước ra, để lời bào chữa:

Bẩm quan Đồng-lý,
Thưa các ngài,

Theo lời quan Chưởng-lý vừa buộc tội tên phạm là Lạc-xuân-Thu, thật lấy làm nằng-nề. Xét vì: không lửa sao có khói, không gió sao cây sóng, vả lại từ gốc chí ngọn, từ trước đến sau, những lời khai của Thu cứ trưng ra mà so-sánh với lời Ngọc-Hạnh thì không sai một mảy nào chi như đến khoản nợ-nần thì nó đã bày tỏ rõ ràng cũng đáng cho là tục lý. Quan Chưởng-lý cho rằng phi, tôi không rõ vì ý gì. Nói rằng Ngọc-Hạnh và Thị-Sùi thấy nó ra thân trâu ngựa mà thương, đem nó về nuôi dưỡng ấy là một đều không nên để ý.

Tôi giám bào lá không nên để ý — mà thật vậy — vì Ngọc với Thu, cứ lấy theo tình tứ mà suy, thì hai bên vẫn khác nhau như gươm với dao, nhứt là Ngọc — hằng coi Thu như kẻ nghịch — nàng coi Thu như kẻ nghịch, tôi không tưởng là quấy, vì xét ra cho chính thì Thu cũng là một tay độc ác, giám mượn thư khuấy lở duyên người; nhưng tôi muốn nói: Ngọc hằng coi Thu như kẻ nghịch đây là cố ý cho ngài dễ mắt vào, hầu rõ lời của Ngọc nói rằng thương Thu là lời vô lý; mà cũng chính vì sự nghịch ấy nên nàng sinh độc kế, cùng có bày việc bất nhân.

Ngày nay ngọn khói đã dậy, làn sóng đã trào thì khá tưởng rằng lửa ấy chính là lòng sâu độc của nàng, mà gió ấy cũng chẳng chi là ngoài sự ức lòng Thu đây nữa.

Thị-Cúc thác, oán gây vì Ngọc, lấy theo bề ngoài mà đoán thì Thu là kẻ sát nhân, vì bằng vạch lý cho mình thì chính tội nầy bởi Ngọc. Vậy xin Tòa liệu mà châm chước cho kẻ phạm; và lại Thị-Cúc không phải có cang gì đến Thu mà buộc tội nó cố sát thì tôi tưởng còn lắm.

Quan Chưởng-lý đáp: — Tôi Thu rõ ràng — tôi xin đở lời quan Trạng-sư — ngài nói rằng: Thị-Cúc với Thu không cang gì nhau thì không nên buộc tội cố sát. Tôi cũng chịu vậy, thật hai đàng không cang gì nhau, nhưng ngài cũng biết, lại chính mình Thu cũng đã khai: con đào mây trót mười ngày, thổi sợi lòng cùng đứt. Dường ấy ngài còn tưởng là Thu vô tội. Tôi xin Tòa buộc nó mắc án cố sát ấy không phải hẹp mà cũng không phải là lắm.

Nếu chẳng may đêm ấy Ngọc ở tại phòng thì còn ai giám tưởng ngày nay nàng được sống thừa mà đứng giữa tòa đây, hầu cùng Thu đối nại? Nghĩ cho cùng lẽ, ngài có chịu cho Thu là tay độc thủ chăng? ngài có thấy — nếu chẳng phải Thị-Cúc — cái thây của Ngọc Hạnh đứt rã làm hai chăng? tuy vóc mình vàng của nàng âu là đã hóa ra một vũng máu tươi ghê, một cái thây ma chết.

Tôi giám nói là Thu cố sát, tôi giám cho là Thu sáng tánh, thêu với tình mà làm ra cớ đối, tôi không tưởng là có ai ép nó mà làm giấy thiếu ai, tôi chỉ biết nó mượn cớ nọ gỡ lấy kia, vì đó là những chuyện thường xảy ra luôn, đã ngài chẳng thấy? Vì dầu thật có như lời, lẽ nào Thu vẫn cam tâm, đành chịu ngậm cay nuốt đắng. Cô bót gẫu đó, nó không đến mà thưa, sự ấy chỉ rõ ràng nó xảo ngôn, vì đất Saigon không phải chốn thâm sơn cùng cốc.

Quan Trạng-Sư — Thưa quan Chưởng lý! ngài đã dư biết Thu là đứa sáng tánh ấy vậy nếu ngài không xét tột suy cùng thì e phải để oan cho nó. Bởi nó sáng tánh nên trước mặt quan Bồi-Thẩm nó đã có khai: «Tôi ưng làm giấy ấy, tôi không đến cô bót mà đi thiệt cáo chi, là cũng bởi tôi chẳng còn yêu ai hơn là yêu Ngọc-Hạnh, tin ai hơn là tin nàng cớ mà quyết lòng ra tự vào sanh, hoa còn ngày gẫu guốc. Cứ lấy theo lời ấy mà suy, thì hằng thật Thu là một đứa cùng Ngọc vẫn mê vì nết, chết vì tình mà những đứa đã đến thế nầy rồi, thì con biết chi là vinh nhục. Nó không đầu cáo người mưu phàn kế loạn, là cũng vì cớ, xin ngài khá rộng nghĩ.

Quan Chưởng-lý — Lời Thu khai như thế, ngài dám vội tinh chăng? ngài dám cho là đủ bằng cớ chăng? chi như tôi — mà cũng theo ý mọn tôi tưởng thì Thu đã thế tâm gần Ngọc, cho bay vàng đã cùng liều, phong ba cùng quyết, nhưng đó chỉ là nó sáng tánh chớ chưa phải nó điên tánh, mà nếu nó chưa phải điên tánh thì còn ai dám cho là lời nó khai tục lý, còn ai giám tưởng là nó không biết nhục vinh, có đủ gan ruột làm giấy thiếu nợ người, hầu ở đơ mà mong ngày gẫu chủ.?.?.? (Sẽ tiếp)

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lấp Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quí ông, quí thầy rõ Tiệm tôi làm bánh mì ròng bột mì tây mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều Cách làm sạch sẽ, bánh thì đi trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không đặng, ruồi bu không được lại khỏi ai rờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mãi.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

NOUVELLE
BOULANGERIE Française

Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quí ông, quí bà tỏ:

Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm đồng giày hiệu TAN-THANG ở đường Lò Cánthơ

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2 lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều tối chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy đặng có bánh mì nóng, dòn, thơm cho quí ông quí bà dùng cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1 lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, nay tôi đến Cánthơ tôi cũng cứ giữ cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi bàng luôn luôn

Xin quí ông, quí bà mua ăn thử tài biết chớ không phải lời chuốt ngót

Nay kính
Chan-Hưng-Thai

Nhà Hàng hậu giang tại Mỹtho

KÍNH

Trình cùng đồng bang quí khách đặng hay: Hãng Hậu-giang là hãng của người Annam trong tỉnh và Langsa chung lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần cầu Tàu tuần đã khai trương bán đặng mấy tháng nay. Cuộc thương mãi của Hãng, càng ngày càng tấn phát, cũng nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hãng có bán đủ thứ hàng hóa, hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiễu, lãnh xuyến, nhuộm thiệt tốt, dù giấy, đèn, xà bong, thuốc hút, đồng hồ vàng, bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ hàng hoá-khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quí khách có đám tiệc chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chơ Mytho, xin vui bước ghé lại Hãng thì rõ biết.

Xin quí Khách nhớ một đều là Hãng nầy của người đồng chưởng ta công lao lập ra. Mua một món chi giúm cho Hãng dầu nhỏ mọn bực nào, thì cũng là giúp cho người quê hương nên một tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là gương tốt của người Nam ta, để cho nhà em nương theo mà lần bước vào cuộc lý tài, bán đặng tranh chút lợi quyền cho quê xứ.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng bang ta sẽ cùng hưởng mối lợi trong bổn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang dương hàng
Mytho.
Nguyễn-tấn-Thạnh.

Máy vẽ hình mới bày

Người ta mới bày ra một cái máy vẽ hình cất tiền, hình nhỏ muốn vẽ ra lớn hay là nhỏ hơn cũng đặng, tự ý mình vặn máy lên cao thấp. Lấy 1 miếng hình gắn vào tấm kiến trong máy dòi hình xuống giấy, mình cứ cầm viết cứ theo nét cái hình mà đồ thì là dễ lắm

Có bán tại nhà in Hậu giang Cánthơ mỗi cái máy giá 60$.00. Ai muốn mua hoặc xem cái máy đó, xin đó nơi M. Trần-đắc-Nghĩa Directeur de l'Imprimerie de l'Ouest à Cánthơ.

HÃNG HẬU GIANG

vốn đặng 1.000.000 f

Hãng nầy của Langsa và Annam hùng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắc một đều là tại Saigon có món chi thì trong hãng nầy cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt

Công gởi hàng cho các xứ xa: ai mua món chi xin viết thơ ngay cho Hãng, thì Hãng sẽ gởi hàng lập tức

Xin quí vị đến xem Hãng chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm ròng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về mà lại khỏi trả tiền trước.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quí vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánthơ) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bổn hiệu mới mua nhiều clichés tốt

Vậy chư quí vị muốn cần dùng xin gởi thơ thì bổn hiệu sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
Kính cáo

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHÁT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SÓC-TRANG)

Kính thỉnh quới khách nếu có việc đi Sốc-trăng tôi lớ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoản khoát, lại có quạt máy và đèn điện; tắc một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý.

Xin Quới-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thậm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây

Kiềng vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-sáng-Sên (essence Shell dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile) mỡ bôi để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thắp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambres air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ rô bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồi mồi (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đàm (madame) giày tây, giày annam dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commande en France)

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thơ đến tôi sẽ lập tức gởi contre remboursement; đến cho.

Nay kính
Trần-văn-Gông
Bijoutier Pnom-penh.

Tiện quá! tiện quá!

Muốn cho thuận tiện việc mua bán muốn cho các ngài rộng bề đổi chác hàng hoa, vậy bổn hiệu định từ đây bất cứ món gì, lúc các ngài đến mua thì hoặc trả tiền, hoặc trả hàng giấy quốc-trái cũng đặng. Tùy theo giá bạc lên xuống mỗi ngày mà tính với giá tiền quan đã biên trong giấy quốc trái ấy

Bổn-hiệu bày như vậy là muốn được tiện cho kẻ bán, vừa dạ người mua ta các ngài để ý.

An-Hà Ấn-Quán
Kính cáo

Cáo bạch

Có bán cây viết "PORTE PLUMES À RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiệt cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ"

14k không sét không mòn Cókhâu (AGRAF) một đầu thì bút viết, còn đầu kia thì viết chì PORTEMINE); có phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chì để thay. Cây viết nầy nếu giữ giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết nầy giống theo cây viết năm cắt, một đồng của khách

Mua về, nếu xài không đặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại Bổn hiệu sẽ trả y liền lại đủ Giá một cây lá (có hộp có Comptegoutte *giá* **4$50**

Mua nguyên lố về bán lại càng tính giá nhẹ hơn nhiều.

Công có trữ bán mực stylographique bleue black thứ tốt.

ve một giá 0$50

Nhà in Hậu Giang CANTHƠ

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánthơ) có bán Sách mới in rồi như: sách "Khuyến-sĩ ca" của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỔN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XỬ CUNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngũ-Phụng-Lầu» của M. Trần-văn-Hương tích đặt dỗ rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tệ mà chừa, sau cũng được giúp vui giây lác.

Giá bán mỗi cuốn

Sách "Khuyến-sĩ ca".....0$20
Truyện "Hồn Tơ-Nguyệt".....0 10
Truyện Ngũ-PhụngLầu".....; 0 20

Ai mua nhiều sẽ đặng tính giá rẻ hơn

NhàHậu--Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ tại nhà-in Hậu-giang Cánthơ có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa hình, carton dán hình 6½×9; 9×12, 13×18, nước thuốc rửa hình. v. v.

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhứt hạng, máy viết hiệu «Virotype» giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố

Nay kính cáo.
Trần đắc-Nghĩa.
Quản-lý: Ấn quán An-Hà Cánthơ

Entrepot de Vinhlong

Nguyễn thành-Điềm

IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tập hóa—Đồ hộp hiệu "Cassegrain"— Bánh mì hiệu "Lefèvre-Utile" Rượu chác và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kiểm thời: Dầu thơm— Savon "Cadum" Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu "La Mondiale

XE MÁY VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI — VỎ XE HƠI HIỆU «GOODRICH»

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau nầy: Bàn chế kiểu Thonet: Ghế Xích-đu — Ghế có da Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương đi tàu, dồ nón, valises đồ vật cùng theo cuộc đi đường, yên ngựa và đồ bắc kế (thắy đều bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỞI HÀNG HÓA MAU LẸ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (thành) Đường Salicette. Tiệm ngành ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul Doumer Hai-phong 13 rue du Coton (Hàng-trống) Hànội.

Lavăn-Trọng

CANTHO

Bán sỉ và bán lẻ các sắc hàng tơ lụa hàng Tây, hàng Tàu, lãnh, xuyến nhuộm tại Caolãnh, Hàng Bắc-kỳ.

Lương, băng, xuyến, the, lụa v..v...

Lãnh rộng may áo giá từ 6$50 tới 7$50 một cây.

Lãnh hẹp mỗi cây hai quần giá từ 6$00 tới 6$50.

Vải may mùng tráng và ngộ lâm một cây 20m40 khổ 0m80 một cây may được một cái mùng bề dài 2m00 bề ngan 1m60 chừa cữa 0m80 giá từ 5$00 tới 6$00 một cây.

Mền tây bằng lông chiên nhiều cỡ lớn nhỏ giá từ 5$00 tới 20$00 một cái.

Dù dờn bà các thứ màu, hột-gà, tiếm lá cây, nu, tráng giá từ 2$40 tới 3$40 một cây. Cũng có nhiều thứ dù dờn ông.

Có nhiều thứ *satin* đen và màu, may áo dài rất đẹp giá từ 14$00 tới 20$00 một áo dài.

Nón nỉ *feutres* và nón *casques* đủ kiểu giày *bottines* đen, vàng, hoặc hai màu giày bạ, dép Bắc-kỳ. Đủ thứ đen tây chưng da, chưng đồng, đèn *manchon*.

Chư quí khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (*échantillon*) hỏi giá, hoặc muốn mua món chi, cứ viết thơ cho tôi thì tôi sẽ tính giá thiệt nhẹ, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng chẳng hề tính mắc bao giờ.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân (*Contre remboursement*).

Nếu gởi tiền trước thì sẽ được trừ tiền huê hồng 2% về cái phần tiền trả trước đó.

Gởi thơ đề: *La-văn-Trọng*
ĐườngKinh-Lấp
Cantho

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đá, cát Núi Sập chở đến tại bến. Lãnh mua và bán lại các vật dụng, như đồ nữ trang, giấy cầm đồ, đồ gỗ trong nhà quần áo hoặc mới hoặc cũ, tắc một lời là: những món nào mà quí vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiệm tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cánthơ) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bịnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quí vị, nếu có việc xin cố cập đến nhau, gọi là chẳng phụ lòng người đồng bang trong bước đương thương mãi.

LÊ-KIM-ĐÁNH
(Cantho ville)

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CẨN HIỆU

Nguyễn-long-Thao

TẠI CHỢ LATHIEU (ĐƯỜNG COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, từng thạo nhiều kiểu khéo ích.

Có đóng sẵn và bán đủ các thứ bàn ăn: dài, vân, tròn vuông khéo lạ. Tủ áo trơn hoặc vẽ kiến sơn 1 mặt, 2 mặt, tủ thờ trơn cẩn, tủ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cùng bàn salon trọn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiểu Vàng gỗ một tấm liền chưng ngựa thương, chưng niệu hoặc chưng voi đội Biển hình sơn mài và cẩn. Khay, hộp chưng đèn, đài kỷ.

Những món kể trên đây dùng toàn cây danh mộc: Trắc, gõ, camlai mà đóng chế kiểu kim thời.

Kính mời quí ông quí bà muốn mua ấy ta đặt mỗi món chi thì tôi sẵn lòng làm theo vừa ý. Trại tôi cũng có lãnh làm bao làm thành vựng cẩn chạm sơn thếp

Nguyễn-long-Thao
Chủ nhơn kính cáo

Muốn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muốn bán mấy xin đó nơi Bổn-quán

An-quán An-hà Cánthơ
Kính cáo:

Đồng hồ hiệu LIP

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu ***LIP***

CHRONOMÈTRE

LIP LIP

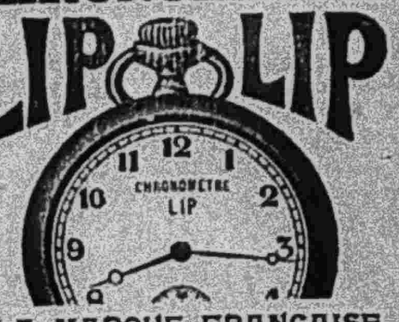

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn tiền sửa mãi như các đồng hồ khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá nó rẻ lắm.

THIẾT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay là hỏi thăm những người đã có sắm đồng hồ hiệu ***LIP*** *thì biết.*

LIP LIP

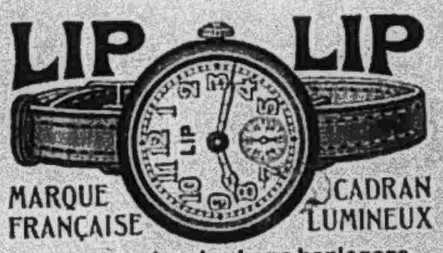

MARQUE FRANÇAISE — CADRAN LUMINEUX

En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỮ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE L'OUEST *là hàng* HẬU GIANG DƯƠNG HÀNG **Saigon, Mytho, Cantho và Trà vinh**

MỸ KÝ

TRƯƠNNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mottet — SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đặng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mủ thung, bằng cây—có chạm bằng đồng, cùng chạm nhân hiệu—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn, nhân—hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bố vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than—hoa biển, liễn, tranh sơn thủy—theo rạp hát—khắc bình chơn dung, vô bằng đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách bao nhiêu hỏi giá tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cẩn khải.

Phỏ cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
Tại Cánthơ, tạo sáng đầu tây.
Lục-châu quân tử, ơn dày
Mãn-cần mua giúp, ngày nay thạnh hành,
Thạnh-hành đặng cửa hàng rộng mở
Máy sắm thêm, thấy thợ nhu ròng,
Lãnh in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiếp, thiệp-hồng thiệp-tân
Toa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách đóng thì thôi!
Lưng da, lưng bố, để đời ít hư.
Sách in sẵng, tính từ, Kim Vũ,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy khám,
Cách thi hành án, thiệt làm rất hay
Thước, viết, nghiên sẵng đầy đồng bang
Thiếu chi dấu giấy lăng, mực ngời;
Chuốc trao, nào phải những lời
Sang chơi! chuyến xin mời các ông
Tuy vật hèn, nay không đề đủ,
Bổn-quan nào dám phụ ý ai,
Kho nhọc thứ mấy chẳng nài,
Miễn cho đẹp dạ qui ngài thì hơn.

An-quan DđDelaunoue Cần-thơ
Đồng kính